

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเชิงวิเคราะห์หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ 14 สถาบัน
หน่วยกิตของวิทยานิพนธ์	12 หน่วย
โดย	นายบุญเลี้ยง แก้วนาพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ.ไพโรจน์ ตีรณนากุล รศ.อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์
ระดับการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
ภาควิชา	ครุศาสตร์เทคโนโลยี
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หลักสูตร วิศวกรรมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ 14 สถาบัน 5 สาขาวิชา คือ วิศวกรรมเคมี, วิศวกรรมเครื่องกล, วิศวกรรมไฟฟ้า, วิศวกรรมโยธาและวิศวกรรมอุตสาหกรรม รวม 61 หลักสูตร โดยเป็นหลักสูตรใช้อยู่ระหว่าง ปี พ.ศ. 2540-2542 ในการวิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบหลักสูตร ประกอบด้วยปรัชญาหลักสูตร, วัตถุประสงค์ของหลักสูตร, โครงสร้างหมวดวิชา, และโครงสร้างรวมหลักสูตร ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสอดคล้องของ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร กับวัตถุประสงค์ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ทบวงมหาวิทยาลัย

ปรัชญาหลักสูตร ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บัณฑิต เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ในจุดมุ่งหมายทางการศึกษาได้เน้นในด้านพุทธิพิสัยเป็นอันดับต้น รองลงมาคือ ทักษะพิสัย และจิตพิสัย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่วนมากจะมีเนื้อหาครอบคลุมตามปรัชญาหลักสูตรที่เขียนไว้ ในด้านวัตถุประสงค์ได้แจ่มแจ้งไว้กว้างและหลายด้านโดยรวมแล้วมุ่งเน้นให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และประเทศชาติ

โครงสร้างหมวดวิชา ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปนั้น สถาบันส่วนมากจะจัดระดับจำนวนหน่วยกิต กลุ่มวิชามนุษย์-สังคม และกลุ่มวิชาภาษาอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ต่างจากกลุ่มวิทย์-คณิตมาก ในหมวดวิชาเฉพาะ มีจำนวนหน่วยกิตในกลุ่มวิชาบังคับสาขาวิชาสูงกว่า กลุ่มวิชาพื้นฐานวิศวกรรม และกลุ่มวิชาเลือก ในหมวดวิชาเลือกเสรี ส่วนมากจะต่ำกว่าเกณฑ์บังคับทบวง

มหาวิทยาลัย ที่บังคับให้วิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยรวมแล้วมีจำนวนหน่วยกิตเป็นไปตามเกณฑ์ บังคับของทบวงมหาวิทยาลัย

โครงสร้างรวมหลักสูตร วิศวกรรมศาสตร์ ทั้ง 5 สาขาวิชาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์กำหนดของทบวงมหาวิทยาลัย ไม่เกิน 150 หน่วยกิต

สำหรับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์หลักสูตรของ 14 สถาบัน กับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ทบวงมหาวิทยาลัยพบว่าในด้านวัตถุประสงค์หลักสูตร เน้นถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะสำเร็จการศึกษา และสนองความต้องการของสังคมเป็นหลัก และทำให้ความสอดคล้องกับ “คำสำคัญ” ในวัตถุประสงค์ หลักสูตรตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 ซึ่งเป็นแผนที่ใช้ในปัจจุบัน มีความสอดคล้องกันน้อย เนื่องจากในส่วนหนึ่งหลักสูตรไม่ได้รับการปรับปรุงให้เป็นไปตามแผนในแต่ละช่วงแผน

คำสำคัญ (Keywords) : หลักสูตร / การวิเคราะห์หลักสูตร / หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์